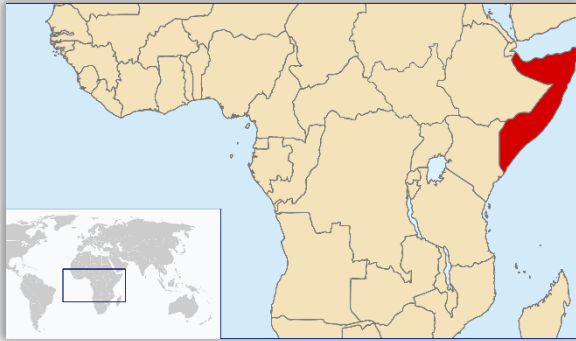


Somalia



Demografi, historia, samhälle

Somalia ligger på Afrikas östkust i en del som brukar kallas Afrikas horn. Landet har Afrikas längsta kuststräcka (mot indiska oceanen och Adenviken) och gränsar till Djibouti, Etiopien och Kenya. Det formella namnet är Förbundsrepubliken Somalia och landet består av sex delstater. Somalia är nästan en och en halv gång så stort som Sverige.

Ekvatorn skär genom Somalia och klimatet är tropiskt med varma dagar och kalla nätter. Längs havet och på högplatåerna är temperaturen lägre. Landet har två sparsamma regntider och två torrtider.

Republiken Somalia bildades 1960 genom en sammanslagning av kolonierna Brittiska Somaliland och Italienska Somaliland. Landet är formellt en republik med en tillförordnad statschef, men inga allmänna val har hållits sedan 1969. Efter 1991 har Somalia inte haft ett enhetligt nationellt styre – på grund av inbördeskrig. Somalia är ett av de mest krigsdrabbade länderna i Afrika. Det klanbaserade samhället och de ständigt pågående konflikterna har bidragit till att landet har splittrats, varvid flera områden (bl a Somaliland) är helt eller delvis självstyrande. Dock är ingen av regionerna erkända som egna stater av omvärlden. De flesta somalier bor på landsbygden och vid sidan av huvudstaden Mogadishu finns det bara ett fåtal större städer.

Senast folkräkningen i Somalia genomfördes 1987 och då var befolkningen ca 7,2 miljoner invånare. Vid senare tidpunkter har Förenta nationerna och Världsbanken uppskattat invånarantalet till mellan 11 och 14 miljoner invånare (2016-2017). Medianåldern i Somalia är 18 år och medellivslängden 50 år. Fyra av tio invånare är 15 år eller yngre. Spädbarnsdödligheten är ca 10 %. Omkring hälften av landets befolkning lever som nomader eller seminomader.

Befolkningen i Somalia är drabbade av hungersnöd och brist på rent vatten – på grund av extremväder (ständigt återkommande perioder av torka, tropiska stormar och översvämningar) samt pågående konflikter och krigshärdar i landet. Människor lever i regel i utsatthet och fattigdom. Det råder brist på

hälso- och sjukvård, rent vatten, sanitet och utbildning. Vart fjärde barn under fem års ålder lider av undernäring enligt Unicef.

Jordbruket är den viktigaste näringsgrenen och bedrivs i huvudsak för självförsörjning. Mycket av aktivitet på det ekonomiska området återfinns lokalt. Landet har även export av främst boskap. På grund av konflikter har landet begränsad industrinäring. I Mogadishu finns flera universitet och teknologisk näring.

Språk

De officiella språken i Somalia är somaliska och arabiska men somaliska är dominerande. Utöver de dominerande språken talas en rad olika mindre språk och olika dialektala variationer av somaliskan.

Religion/Kultur

Somalias statsreligion är islam - enligt en provisorisk konstitution som gäller från 2012. Landets lagar följer sharialagarnas principer. 99 procent av landets befolkning är sunnimuslimer. Mindre än en procent av landets befolkning är tillhör andra religiösa samfund (kristna, sufier och shiamuslimer).

I Somalia finns en rik tradition av poesi och muntligt berättande. Landet fick ett skriftspråk först 1972.

Migration

I Somalia är människor på flykt undan torka, mat- och vattenbrist, förföljelse och konflikter. Ständigt återkommande torka slår hårt mot befolkningen på landsbygden. Djur dör i brist på vatten och mat och böndernas skördar uteblir, vilket i sin tur leder till svält och undernäring bland befolkningen. Människor flyr både inom det egna landet men också till andra länder. Antalet somaliska flyktingar inom Somalia uppgår enligt UNHCR till 2,8 miljoner och i världen till uppskattningsvis 3,5 miljoner. De flesta människor migrerar till grannländerna. 2018 uppskattade FN att det fanns 280 000 somalier i Europa.

Majoriteten av de somalier som söker asyl i Sverige uppgår skyddsbehov som skäl, pga hot om tvångsrekrytering till islamiströrelsen al Shabaab och trakasserier på grund av tillhörighet till kulturell eller religiös minoritetsgrupp. De flesta asylsökande kommer från huvudstaden Mogadishu.

Somalier är den största gruppen utrikes födda från Afrika i Sverige enligt Statistiska centralbyrån. 2019 fanns det runt 110 000 somalier bosatta i Sverige, antingen själva födda i Somalia eller andra generationen invandrare. De flesta somalier bor i de större städerna i Sverige.